

ธุรกิจเล็กในเมืองใหญ่ พร้อมสร้างแรงขับเคลื่อนใหม่ในพื้นที่

#สงขลาพร้อมปรับตัวรับโอกาสใหม่

ภาวนีศรี ชวัลลี / รัชณภัก อินนุกุล
ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้

Brief summary

ในยุคที่มีความท้าทายรอบด้าน 'การปรับตัว' คืออาวุธสำคัญ และ SMEs สงขลาคือตัวอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างแบรนด์ผ่านจุดแข็งของพื้นที่ ผนึกกำลังเครือข่าย ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้ธุรกิจอยู่รอด แต่ยังเป็นหนึ่งในผู้สร้างความเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาเมือง

กุญแจสู่ความสำเร็จ

"การที่ร้านจากส่วนกลางเข้ามาทำธุรกิจ ในท้องถิ่นมากขึ้น ถือเป็นเรื่องที่ดีเพราะทำให้เราได้แข่งขันและปรับตัว แล้ววันหนึ่งเราก็จะสามารถขยายสาขาออกไปที่อื่นได้เช่นกัน"

- ธุรกิจกาแฟ

"เมื่อต้นทุนทำให้สู้ในตลาด Mass ยาก การสร้างเอกลักษณ์ด้วยวัตถุดิบท้องถิ่น ยกระดับภาพลักษณ์ของฝากประจำเมือง เป็นการเปิดประตูสู่การเติบโตครั้งใหม่"

- ธุรกิจอาหารแปรรูป

"การยกระดับมาตรฐานให้มีสรรพคุณต่อสุขภาพชัดเจน มีมาตรฐานความปลอดภัย และเพิ่มเรื่องราวของสินค้า คือการเปลี่ยนสินค้าธรรมดาให้กลายเป็นสินค้าที่ตอบโจทย์เทรนด์ลูกค้าในทั้งและต่างประเทศ"

- ธุรกิจร้านค้า

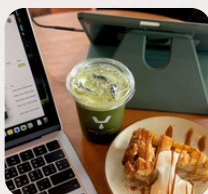

จุดประกายธุรกิจเล็ก

ปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ต้องเผชิญแรงกดดันรอบด้าน ทั้งเศรษฐกิจชะลอตัว กำลังซื้อผู้บริโภคลดลง รวมถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ขณะที่ต้นทุนการดำเนินธุรกิจกลับเพิ่มสูงขึ้น จากการปรับค่าแรงขั้นต่ำ และการแข่งขันจากธุรกิจรายใหญ่จากส่วนกลางที่เข้ามาในท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งมีความได้เปรียบทั้งเงินทุนและการบริหารจัดการ ส่งผลให้ธุรกิจ SMEs ในท้องถิ่นจำเป็นต้องเร่งปรับตัวเพื่อความอยู่รอด

'ขนาดธุรกิจ' ไม่ใช่ตัวชี้วัดชัยชนะ

แม้ภาพรวมจะดูท้าทาย แต่ SMEs ที่ปรับตัวยังมี 'โอกาส' รวดและเติบโต โดยอาศัยจุดแข็งด้านความคล่องตัวสูงกว่ารายใหญ่ จึงสามารถสร้างแบรนด์และปรับทิศทางได้เร็วกว่า มุ่งเจาะตลาดกลุ่มกลางถึงบนที่มีกำลังซื้อดี ซึ่งพร้อมจ่ายสินค้าและบริการที่มอบประสบการณ์ ที่แตกต่างและมีคุณภาพสูง อาทิ สินค้าพรีเมียม สินค้าเพื่อสุขภาพ หากสามารถตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้ากลุ่มนี้ได้อย่างฉับไวและตรงจุด ก็ย่อมสร้างแบรนด์มาแข่งขัน และยืนหยัดในตลาดได้

SMEs สงขลา : สร้างสรรค์แบรนด์ด้วยหัวใจ

ในยุคที่ผู้บริโภคแสวงหาความพิเศษและความหมายของสินค้าและบริการที่ได้รับ 'ความเข้าใจลูกค้าอย่างแท้จริง' คือกุญแจสำคัญให้ธุรกิจยืนหยัดได้ ซึ่ง SMEs ในสงขลาได้พิสูจน์แล้วว่า การสร้างสรรค์แบรนด์ที่แตกต่างด้วยเอกลักษณ์ที่เกิดจากความต้องการของลูกค้า พร้อมมอบคุณภาพ ประสบการณ์ และเรื่องราวจากอัตลักษณ์ในพื้นที่ ทำให้ธุรกิจสามารถแข่งขันและตั้งราคาสูงขึ้นได้

ตัวอย่างการสร้างสรรค ธุรกิจโรงแรมบูติก (Boutique Hotel) มีสไตล์การออกแบบเฉพาะตัวและมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างจากโรงแรมอื่นในพื้นที่ รวมถึงเน้นบริการที่ประทับใจ ทำให้หลุดจากกับดักการแข่งขันด้านราคา นอกจากนี้ ธุรกิจขนมเคี้ยวต่อยอดจากวัตถุดิบในท้องถิ่นอย่างข้าวสังข์หยด ผู้การปลูกเป็นเป็นของฝากประจำจังหวัด นี้คือตัวอย่างของการเปลี่ยนสินค้าทั่วไปให้เป็นแบรนด์ที่มีเอกลักษณ์และน่าจดจำด้วยหัวใจที่เข้าใจผู้บริโภค

การปรับตัวของ SMEs สงขลาไม่ได้หยุดแค่การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ แต่คือการเสริมศักยภาพให้ธุรกิจเข้มแข็งรอบด้านด้วยกลยุทธ์ 3 แนวทาง ดังนี้

Next-Level Branding

3 กลยุทธ์สร้างความแข็งแกร่ง

1. สร้างพลังเครือข่าย

การทำงานคนเดียวไม่สามารถตอบ โจทย์โลกแห่งการเชื่อมโยงได้อีกต่อไป **กลยุทธ์สำคัญในการสร้างจุดแข็ง และปิดจุดอ่อนของ SMEs** ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ **ต้องผนึกกำลังกับ พันธมิตรทั้งผู้ประกอบการ ภาครัฐ และสถาบันศึกษา** ซึ่งสามารถยกระดับ ธุรกิจให้โตไปพร้อมกัน และยังเป็น การร่วมมือกันสร้างผลตอบแทนกลับสู่ ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างการสร้างพลังเครือข่าย โดย การขับเคลื่อนนวัตกรรมร่วมกับสถาบัน การศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องจักร ทำให้มี ราคาถูกกว่าการนำเข้า ช่วยเพิ่ม ความสามารถในการแข่งขันให้ SMEs ขณะ เดียวกันการสร้างความเข้มแข็งด้าน การท่องเที่ยวชุมชน สร้างมัคคุเทศก์ ท้องถิ่น กระจายรายได้สู่ชุมชน รวมถึง การ Cross-brand ในท้องถิ่น ทำให้ ดึงดูดฐานลูกค้าได้กว้างขึ้น

"การร่วมมือกับ Global Player อาทิ Grab เพื่อ เติมเต็มระบบ Logistics คือการสร้างความเสถียร ระดับโลก ที่ยกระดับการท่องเที่ยวของเมืองได้ทันที"
—ธุรกิจร้านค้า

2. สร้างการเติบโตด้วยกลไก ดิจิทัล

ในยุคที่ชีวิตประจำวันของทุกคน ผูกติดกับดิจิทัล **การปรับตัวเพื่อโอบรับ พฤติกรรมผู้บริโภคที่ต้องการความ รวดเร็วและใช้โซเชียลมีเดียเป็นสื่อหลัก จึงเป็นเรื่องที่ขาดไม่ได้** ธุรกิจจึงต้อง อาศัยแพลตฟอร์มดิจิทัลในทุกมิติตั้งแต่ การตลาด การบริหารต้นทุน ไปจนถึง การปิดการขาย ซึ่ง**ไม่เพียงทำให้ธุรกิจ แค่ 'อยู่รอด' แต่ยังช่วย 'ติดสปีด'** และดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว

ตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีในการลด ขั้นตอนที่ยุ่งยาก อาทิ ระบบ Self Check-in ของโรงแรมเพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็วให้ผู้เข้าพัก แต่ยังคงรักษาประสบการณ์ที่ลูกค้าได้รับ จากบริการของพนักงาน พร้อมใช้พลัง Influencers และโซเชียลมีเดียเพื่อ สร้างการรับรู้ในวงกว้างทั้งในและ ต่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว

"การสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นให้เข้าถึง เทคโนโลยีและใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพ จะสร้าง Impact ทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดได้จึกมาก"
—ธุรกิจโรงแรม ร้านค้า และอาหารแปรรูป

3. สร้างรากฐานธุรกิจยั่งยืน ด้วยสมดุลสีเขียว

กระแสการผลิตแบบยั่งยืน (Green/ESG) เป็นหัวใจการอยู่รอด ในระยะยาว และเป็นข้อกำหนดใหม่ในการ แข่งขันระดับโลก เพราะผู้บริโภครุ่นใหม่ ไม่เพียงแต่ซื้อสินค้า แต่พวกเขากำลัง 'ซื้อคุณค่า' และเลือกแบรนด์ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยแนวคิดการผลิตแบบ Zero Waste ไม่เพียงแต่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่ยังช่วยลดต้นทุน และเพิ่มภาพ ลักษณ์แบรนด์ระดับพรีเมียม

ตัวอย่างการสร้างธุรกิจยั่งยืน อาทิ ผู้ผลิตช็อกโกแลตนำวัตถุดิบโกโก้เหลือ ใช้มาพัฒนาต่อยอดผลิตเครื่องสำอาง พร้อมสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปลูก โกโก้ Organic โดย รับซื้อผลผลิตใน ราคาสูงกว่าปกติถึง 2 เท่า ธุรกิจโรงแรม เสนอทางเลือกให้ลูกค้าใช้ผ้าเช็ดตัวซ้ำ เพื่อลดการใช้ผ้าและสารเคมี ถือเป็น การใส่ใจสิ่งแวดล้อมและช่วยลดต้นทุน การทำธุรกิจอีกด้วย

Urban Landscape : A Glimpse Ahead สงขลาเติบโต ธุรกิจรุ่งเรือง

จังหวัดสงขลาไม่เพียงแต่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ ภาคใต้ แต่คือดินแดนแห่งโอกาสที่มีรากฐานแข็งแกร่ง **ด้วยความหลากหลายทางเศรษฐกิจ ทั้งการค้า การผลิต การเกษตร และศักยภาพในการเป็น Medical Hub** ที่สำคัญ คือ เป็นแหล่งผลิตบุคลากรคุณภาพสูงจาก สถาบันการศึกษาชั้นนำ การพัฒนาเมืองจึงควรมุ่งเน้นที่ การรักษาบุคลากรเหล่านี้ไว้ รวมถึงการยกระดับโครงสร้าง พื้นฐาน โดยเฉพาะ**การพัฒนาาระบบขนส่งสาธารณะ และ การนำ AI มาเสริมศักยภาพให้ธุรกิจในพื้นที่เติบโตอย่าง ก้าวกระโดด**

เมืองแห่งรสชาติบนเวทีโลก โดยล่าสุดสงขลา ได้รับการประกาศเป็น 'เมืองสร้างสรรคของยูเนสโกด้าน อาหาร' (City of Gastronomy) ตอกย้ำอัตลักษณ์ อันโดดเด่นของ 'เมืองสองทะเล' ที่มีอยู่ข้าวอู่น้ำหลากหลาย ทั้งนี้ **การพัฒนาศักยภาพสู่ระดับโลกต้องควบคู่ไปกับการบริหารจัดการภายในอย่างมีประสิทธิภาพ** อาทิ การวางแผนจัดงานสำคัญที่ไม่ซ้ำซ้อนและมีระยะเวลา ที่เหมาะสมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมถึงส่งเสริมร้านค้า ท้องถิ่นให้เกิดเงินหมุนเวียนสู่ชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ การยกระดับการท่องเที่ยวทางทะเล อย่างเรือสำราญ จะเป็นการเปิดรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ และส่งเสริมให้ สงขลาก้าวสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมระดับโลก

SMEs สร้างเมืองให้สมบูรณ์

SMEs คือผู้เติมเต็มช่องว่างทาง เศรษฐกิจ ด้วย 'ความคล่องตัว' ในการปรับตัวเชิงรุก ซึ่งมีส่วนช่วย สร้างคุณภาพสังคมผ่านเครือข่าย ความร่วมมือและการสร้างงานใน ท้องถิ่น เป็นหนึ่งในผู้สร้างความ สมบูรณ์ให้กับเมือง **การผนึกกำลัง ระหว่าง SMEs และการพัฒนา เมืองเพื่อยกระดับความสามารถ ในการแข่งขัน จึงเป็นกลไกสำคัญ ในการดึงดูดการลงทุนและ กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ**

ทีมงานขอขอบคุณทุกท่านที่สนับสนุนข้อมูลและแบ่งปันประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อความนี้ ได้แก่

- คุณวิทยา เชื้อสุริตวงศ์ โรงแรมโอซี ฮาดใหญ่
- คุณชวินันต์ ชัยทรัพย์เจริญ ผู้ผลิตข้าวเกรียบ 'สองเล'
- คุณอภิบุษ อรุณเวชกุล ร้าน 'AWAY COFFEE & CO.'
- คุณณรงศ์ฤทธิ์ ผลห้า ผู้ผลิต 'SINGORA CHOCOLATE'
- คุณปรีชต์ อนันตพันธ์ ผู้ผลิตยาสมุนไพร 'อภิบาลบ่อพลู'